

Uppdaterat åtgärdsprogram:

8 åtgärder för att förhindra ekonomisk brottslighet

Innehåll

3	Förord
4	Bakgrund
5	FAR:s förslag i korthet
6	8 åtgärder
10	Avslutning

FAR – branschorganisation inom redovisning, revision och rådgivning

FAR är en branschorganisation inom redovisning, revision och rådgivning. Vi utvecklar tydliga spelregler och säkerställer rätt kompetens för branschen samt tillförlitlig information för näringsliv och samhälle. FAR är också ett av Sveriges största privata utbildningsföretag inom ekonomiområdet, med 400 utbildningstillfällen årligen. FAR Online är dessutom den ledande tjänsten för digital tillgång till regler och handledning inom ekonomiområdet.

FAR har över 5 000 medlemmar och cirka 900 anslutna medlemsföretag, som tillsammans sysselsätter cirka 20 000 personer.

FAR:s medlemmar är auktoriserade och godkända revisorer, auktoriserade redovisningskonsulter, auktoriserade skatterådgivare, auktoriserade lönekonsulter och specialister samt små och stora företag inom redovisning, revision och rådgivning.

Förord

Förslagen bygger på våra medlemmars expertis och är ett viktigt bidrag till arbetet med att förebygga och bekämpa ekonomisk brottslighet.”

Den ekonomiska brottsligheten i Sverige blir alltmer omfattande och komplex. Penningtvätt med avancerade brottsupplägg har blivit kärnan i den kriminella ekonomin och har en central betydelse för grov organiserad brottslighet. Den kriminella ekonomin uppskattas omsätta drygt 350 miljarder kronor årligen. Och även om de allra flesta företag, stiftelser och ekonomiska föreningar följer lagar och regler används de allt oftare av kriminella aktörer som ett verktyg för att begå brott.

Våren 2024 lanserade FAR ett åtgärdsprogram med elva förslag för att minska risken för ekonomisk brottslighet. Sedan dess har flera av förslagen genomförts, och i takt med utvecklingen på området har programmet omarbetats och uppdaterats. I dag arbetar vi vidare med åtta aktuella och angelägna åtgärder – en kombination av reviderade förslag från ursprungsrapporten och helt nya initiativ. Förslagen bygger på våra medlemmars expertis och är ett viktigt bidrag till arbetet med att förebygga och bekämpa ekonomisk brottslighet.

För att lyckas minska den ekonomiska brottsligheten behövs ökad samverkan och dialog mellan relevanta aktörer i samhället. Regeringen bör också ge myndigheter vassare verktyg för att mer effektivt kunna bekämpa ekonomisk brottslighet. FAR deltar gärna aktivt i detta arbete och jag ser fram emot en fortsatt nära dialog med riksdag, regering, myndigheter och andra aktörer.

Per Johansson
generalsekreterare och vd FAR
16 mars 2026

Bakgrund

Vilka skyldigheter har revisorer, redovisningskonsulter och lönekonsulter?

Revisions- och rådgivningsbranschen både kan och vill bidra i arbetet med att förhindra ekonomisk brottslighet. Med sin expertkunskap om regelverk och lagstiftning kan branschen hjälpa företag att göra rätt och förebygga brottslighet verksamhet. Det handlar till stor del om att preventivt motverka brottslig verksamhet. Vilka lagstadgade skyldigheter har revisorer, redovisningskonsulter och lönekonsulter när det gäller ekonomisk brottslighet?

Revisorer har en långtgående tystnadsplikt som regleras i lag. Genom revisionsberättelsen kommunicerar revisorn eventuella iakttagelser.

Revisorer är verksamhetsutövare enligt penningtvättslagen. Det innebär att de är skyldiga att misstänkerapportera till Finanspolisen om de upptäcker misstänkta transaktioner eller aktiviteter. För aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser är revisorn även skyldig att agera vid misstanke om vissa ekonomiska brott och i förlängningen skyldig att rapportera misstanken till åklagare.

Även redovisnings- och lönekonsulter är verksamhetsutövare enligt penningtvättslagen. Det innebär att de är skyldiga att misstänkerapportera till Finanspolisen om de upptäcker misstänkta transaktioner eller aktiviteter.

Auktoriserade redovisnings- och lönekonsulter som är medlemmar i FAR omfattas av tystnadsplikt, som regleras i FAR:s yrkesetiska regler. Det innebär att en auktoriserad redovisnings- eller lönekonsult som upptäcker andra brott än brott enligt penningtvättslagen inte kan rapportera dessa, utan måste ompröva och avsluta uppdraget.

Revisions- och rådgivningsbranschen både kan och vill bidra i arbetet med att förhindra ekonomisk brottslighet”

FAR:s förslag i korthet

Vi föreslår åtta åtgärder för att upptäcka och förhindra ekonomisk brottslighet.

1

Inför en statlig auktorisation för redovisningskonsulter

2

Inför krav för alla bolag som inte har granskning av en kvalificerad revisor att anlita en auktoriserad redovisningskonsult för upprättande av bokslut och årsredovisning

3

Avskaffa "tröghetsregeln"

4

Uppdatera kraven på brottsanmälan

5

Utöka kontrollen av verksamheter som mottar offentliga medel

6

Höj kraven för att erhålla statliga bidrag och delta i offentlig upphandling

7

Inför krav på användning av digitalt certifierat redovisningssystem likt det krav som finns i Danmark

8

Stärk den kommunala revisionen

8 åtgärder för att motverka ekonomisk brottslighet

1 Inför en statlig auktorisation för redovisningskonsulter

I dag är det FAR och Srf konsulterna som ansvarar för auktorisationen av redovisningskonsulter. Systemet fungerar i grunden väl men för att höja kvaliteten på samtliga redovisningar bör en statlig auktorisation införas i likhet med den som redan finns för revisorer. Genom auktorisation höjs kraven på tillsyn och därmed kvaliteten på de tjänster som erbjuds av respektive yrkeskategori. Vem som helst får i dag kalla sig redovisningskonsult och åta sig uppdrag utan några krav på utbildning, examination eller kontroll. Av landets runt 30 000

redovisningskonsulter är runt 5 000 auktoriserade.

FAR och Srf konsulterna arbetar för att få till stånd en gemensam standard för att öka och synliggöra värdet av auktorisationen. Mot bakgrund av samhällsutvecklingen, inte minst behovet av att förhindra brott, behöver den auktoriserade redovisningskonsultens roll stärkas och förtydligas ytterligare.

FAR har tillsammans med Srf konsulterna begärt att regeringen utreder frågan om införandet av en statlig auktorisation för redovisningskonsulter.

2 Inför krav för alla bolag som inte har granskning av en kvalificerad revisor att anlita en auktoriserad redovisningskonsult för upprättande av bokslut och årsredovisning

Med dagens krav undantas de minsta bolagen från att behöva anlita en auktoriserad eller godkänd revisor för att granska årsredovisningen, vilket möjliggör för oseriösa bolag att verka utan insyn från utomstående. Ett krav på att anlita en auktoriserad redovisningskonsult vid upprättande av bokslut och årsredovisning för alla aktiebolag som inte frivilligt valt revision bör därför införas.

Ett sådant krav säkerställer en kvalitetshöjning av de upprättade boksluten och årsredovisningarna, samtidigt som det inte innebär en orimlig regelbörda eller kostnad för de minsta företagen. FAR bistår gärna i utformandet av ett sådant regelverk, inklusive definitionen och omfattningen av de auktoriserade redovisningskonsulternas uppdrag och ansvar.

3 Avskaffa "tröghetsregeln"

I nuvarande lagstiftning finns en så kallad tröghetsregel som innebär att företag kan drivas i över två år innan kravet på revision av årsredovisning och förvaltning träder in. Detta upplägg möjliggör att nystartade bolag kan användas som brottsverktyg under de två första åren.

Reglerna för när revisionsplikt inträder och upphör ses nu över i en statlig utredning. Uppdraget ska redovisas senast den 6 november 2026 (Dir. 2025:43).

4 Uppdatera kraven på brottsanmälan

Revisorer är skyldiga att vidta åtgärder vid misstanke om vissa ekonomiska brott, som i förlängningen kan leda till att revisorn måste anmäla misstanken till åklagare. Sedan reglerna infördes har brottsligheten förändrats och nya brottskategorier har tillkommit. Därför bör kraven på brottsanmälan uppdateras.

En statlig utredning har i uppdrag att ta ställning till hur reglerna om revisorers underrättelseskyldighet vid misstanke om brott bör moderniseras och hur de bör skärpas i syfte att motverka brott i företag. Uppdraget ska redovisas senast den 6 november 2026 (Dir. 2025:43).

FAR anser att regleringen kring brottsanmälan behöver moderniseras genom en översyn av brottskatalogen, både genom tillägg av lagar och genom förtydliganden kring vilka brott som kan tas bort i kraven, exempelvis bokföringsbrott som endast avser sen årsredovisning.

I samband med en översyn av brottskatalogen för revisorer bör även frågan om hur redovisnings- och lönekonsulter kan omfattas av krav på åtgärder och rapportering av misstankar om brott som noteras i samband med genomförandet av redovisnings- och löneuppdrag utredas.

5 Utöka kontrollen av verksamheter som mottar offentliga medel

De utökade kontrollerna bör gälla oavsett associationsform för att undvika att bidragsfusk flyttas runt mellan aktiebolag, stiftelser och andra bolagsformer i syfte att undkomma granskning. Kriterier för mottagare och revisorer bör förtydligas för att uppnå önskad effekt, vilket också lyfts i Riksrevisionens rapport Tillit och kontroll (RiR 2023:7). Därtill bidrar tydliga riktlinjer kring villkor, kriterier och granskningsmoment till att förslaget blir genomförbart till en rimlig kostnad för den granskade organisationen eller bolaget.

Frågan om kontroll av företag som mottar offentliga medel har lyfts i flera sammanhang, bland annat i en rapport från Polisen i region Väst, publicerad i december 2025. Enligt rapporten fungerar en betydande andel assistansbolag som brottsverktyg för organiserad brottslighet i syfte att fuska till sig assistansersättning. Även Brottsförebyggande rådet (BRÅ) visar i sin rapport från december 2025 att nätverkskriminella systematiskt använder företag som verktyg för att begå brott, såsom penningtvätt, bidragsbrott och bedrägerier.

6 Höj kraven för att erhålla statliga bidrag och delta i offentlig upphandling

I linje med föregående punkt bör kraven för att få ta del av offentliga medel höjas och likaså för att få delta i offentlig upphandling. En form av intyg på seriositeten hos bolag och andra associationsformer skulle vara ett viktigt och välriktat verktyg i arbetet mot välfärdsbrottslighet. I dag plågas flera branscher av oseriösa aktörer som vid första anblick synes följa lagar och regler men i själva verket tillämpar avancerade upplägg för att dölja ekonomisk brottslighet och bidragsfusk. Bokslut och årsredovisningar som är granskade av revisor eller upprättade av en auktoriserad redovisningskonsult ger en kvalitetsstämpel som underlättar arbetet med bidrag och upphandling för myndigheter och kommuner runt om i landet. Revisorsinspektionen tar upp frågan i sin tematillsyn Revisorsyttranden avseende statliga bidrag. För flera statliga bidrag krävs någon form av revisorsgranskning avseende rapporteringen från

företaget eller organisationen.

Revisorsinspektionen menar att kraven på revisorsgranskning inte alltid är tydliga med vad revisorn ska granska och uttala sig om. Den bidragsgivande myndigheten har inte heller alltid klart för sig på vilket sätt revisorsyttrandet kan användas i myndighetens verksamhet.

Vissa åtgärder har vidtagits sedan FAR publicerade rapporten 11 åtgärder mot ekonomisk brottslighet 2024. Bland annat har Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) fått i uppdrag av regeringen att fördela statliga bidrag till civilsamhället för att stärka ungas levnadsvillkor och demokratin. MUCF samordnar olika former av stöd, främst organisations-, projekt- och verksamhetsbidrag, däribland stöd för volontärsamordning och insatser i utsatta områden. FAR medverkar aktivt i detta arbete.

7 Inför krav på användning av digitalt certifierat redovisningssystem likt det krav som finns i Danmark

Sverige bör digitalisera bokföring och fakturering för att skapa data i standardiserat format som möjliggör uppföljning och analys från myndigheter, revisorer och redovisningskonsulter samt skapar förutsättningar för användning av AI. I det arbetet bör Sverige ta inspiration från Danmark som har

infört krav på digital bokföring och standardiserade bokföringssystem. De program som registreras ska kunna skicka och ta emot e-fakturor, vilket skapar förutsättningar för ökat användande och ett möjligt obligatorium kring e-fakturor.

8

Stärk den kommunala revisionen

Den kommunala revisionen är en grundpelare i den lokala demokratin, men dagens system är inte utformat för att möta en alltmer avancerad organiserad brottslighet. FAR har därför begärt att regeringen gör en genomgripande översyn av kommunallagens regler kring revision. Målet är en oberoende och professionell revision som säkrar att våra gemensamma skattemedel används korrekt.

FAR förordar inte en enskild modell, men målet ska vara stärka revisionens kvalitet och oberoende genom en lösning som är väl avvägd, förankrad och långsiktigt hållbar.

FAR förslår bland annat:

- Ett självständigt uppdrag för yrkesrevisorer: Kvalificerade revisorer bör få ett direkt och lagstadgat ansvar för räkenskapsrevisionen, med skyldighet att rapportera direkt till fullmäktige.
- Tydligare rollfördelning: En tydlig gränsdragning behövs mellan den professionella räkenskapsrevisionen och de förtroendevaldas verksamhetsrevision.
- Enhetliga krav på kvalitet: En gemensam nationell ram för kvalitetssäkring, tillsyn och kompetenskrav måste införas för att säkerställa likvärdig granskning mellan kommuner.

Hur har det gått med förslagen i det förra åtgärdsprogrammet?

Är du nyfiken på statusen för förslagen i programmet 11 åtgärder mot ekonomisk brottslighet från 2024, läs mer här.

Avslutning

I detta program har vi presenterat åtta konkreta, genomförbara och effektiva åtgärder för att upptäcka och förhindra ekonomisk brottslighet. Förslagen kan genomföras var för sig eller tillsammans. Givet de omfattande samhällsutmaningar vi står inför i dag till följd av den ekonomiska brottsligheten uppmanar vi riksdag och regering att agera skyndsamt och implementera dem. Förslagen har tagits fram utifrån våra medlemmars expertis inom redovisning, revision och lön och kan kompletteras med förslag från andra aktörer. Vi vill även betona att bransch- och sektorsövergripande samarbete är en nyckel i arbetet med att bekämpa den ekonomiska brottsligheten. Vi ser fram emot en fortsatt nära dialog med riksdag, regering, myndigheter och andra aktörer kring formerna för ett fortsatt samarbete.